

Company
LOGO

ภาวะผู้นำทางการจัดการ

ภาวะผู้นำ (Leadership)

www.themegallery.com

1. ความหมายของผู้นำ

2. ความแตกต่างระหว่างผู้นำกับผู้จัดการ

3. ความหมายของภาวะผู้นำ

4. ลักษณะภาวะผู้นำ

5. ประสิทธิภาพของภาวะผู้นำ

6. วิธีการศึกษาภาวะผู้นำ

7. บทบาทผู้นำ

1. ความหมายของผู้นำ

ความหมายของผู้นำ

www.themegallery.com

➔ ความหมายของผู้นำ (Leader)

ผู้นำ คือ บุคคลที่มีความสามารถในการใช้อิทธิพลให้คนอื่นทำงานในระดับต่าง ๆ ที่ ต้องการให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ (McFarland, 1979:214-215)

ผู้นำ คือ ผู้ที่สามารถในการชักจูงให้คนอื่นทำงานให้สำเร็จตามต้องการ (Huse, 1978:227)

ผู้นำ คือ บุคคลที่มีอิทธิพลสูงสุดในกลุ่ม และเป็นผู้ที่ต้องปฏิบัติภาระหน้าที่ของตำแหน่งผู้นำที่ได้รับมอบหมายบุคคลอื่นในกลุ่มที่เหลือก็คือผู้ตาม แม้จะเป็นหัวหน้ากลุ่มย่อย หรือผู้ช่วยในการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ก็ตาม (Yukl, 1989:3-4)

Company Logo

ความหมายของผู้นำ

www.themegallery.com

➔ ความหมายของผู้นำ (Leader)

ผู้นำ คือ บุคคลที่มาจากการเลือกตั้งหรือแต่งตั้ง หรือการยกย่องขึ้นมาของกลุ่ม เพื่อให้ทำหน้าที่เป็นผู้ชี้แนะและช่วยเหลือให้กลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

กวี วงศ์พูน (2535: 14-15) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับผู้นำไว้ 5 ประการ คือ

- (1) ผู้นำ หมายถึง ผู้ซึ่งเป็นศูนย์กลางหรือจุดรวมของกิจกรรมภายในกลุ่ม เปรียบเสมือนแกนของกลุ่ม เป็นผู้มีโอกาสติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นมากกว่าทุกคนในกลุ่ม มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของกลุ่มสูง
- (2) ผู้นำ หมายถึง บุคคลซึ่งนำกลุ่มหรือพากลุ่มไปสู่วัตถุประสงค์หรือสู่จุดหมายที่วางไว้ แม้แต่เพียงชี้แนะให้กลุ่มไปสู่จุดหมายปลายทางก็ถือว่าเป็นผู้นำทั้งนี้รวมถึงผู้นำที่นำกลุ่มออกนอกกลุ่มนอกทางด้วย
- (3) ผู้นำหมายถึงบุคคลซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่คัดเลือกหรือยกให้เขาเป็นผู้นำของกลุ่มซึ่งเป็นไปโดยอาศัยลักษณะทางสังคมมิติของบุคคลเป็นฐาน และสามารถแสดงพฤติกรรมของผู้นำได้
- (4) ผู้นำหมายถึงบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติเฉพาะบางอย่างคือสามารถสอดแทรกอิทธิพลบางประการอันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของกลุ่มได้มากที่สุด
- (5) ผู้นำ หมายถึง บุคคลผู้ซึ่งสามารถนำกลุ่มไปในทางที่ต้องการ เป็นบุคคลที่มีส่วนร่วมและเกี่ยวข้องโดยตรงต่อการแสดงบทบาทหรือพฤติกรรมความเป็นผู้นำ

ความหมายของผู้นำ

www.themegallery.com

➔ ความหมายของผู้นำ (Leader)

บุญทัน ดอกไธสง (2535:266) ได้สรุปเกี่ยวกับผู้นำไว้ว่า ผู้นำ (Leader) หมายถึง

- (1) ผู้มีอิทธิพล มีศิลปะ มีอิทธิพลต่อกลุ่มชน เพื่อให้พวกเขามีความตั้งใจที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายตามต้องการ
- (2) เป็นผู้นำและแนะนำ เพราะผู้นำต้องคอยช่วยเหลือกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดตามความสามารถ
- (3) ผู้นำไม่เพียงแต่ยืนอยู่เบื้องหลังกลุ่มที่คอยแต่วางแผนและผลักดัน แต่ผู้นำจะต้องยืนอยู่ข้างหน้ากลุ่ม และนำกลุ่มปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย

Company Logo

➔ ความหมายของผู้นำ (Leader)

สรุปได้ว่า ผู้นำ (Leader) คือบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งหรือการเลือกตั้งหรือการยกย่องจากกลุ่มให้ทำหน้าที่ของตำแหน่งผู้นำ เช่น การชี้แนะ สั่งการ และช่วยเหลือให้กลุ่มสามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

ความแตกต่าง ผู้นำ (Leaders) กับผู้จัดการ (Managers)

www.themegallery.com

2. ความแตกต่างระหว่างผู้นำกับผู้จัดการ

Company
LOGO

ความแตกต่างระหว่างผู้นำและผู้จัดการ

ความแตกต่างระหว่างผู้นำกับผู้จัดการ

www.themegallery.com

ความแตกต่างระหว่างผู้นำและผู้จัดการในองค์กรของร
ส่วนใหญ่จะเรียก "ผู้นำหรือผู้บริหาร" ส่วนองค์กรธุรกิจ
นิยมเรียก "ผู้จัดการ" (Management)

ความแตกต่างระหว่างผู้นำกับผู้จัดการ

www.themegallery.com

ได้มีการศึกษาลักษณะของ "ผู้นำ" (Leaders) และ "ผู้จัดการ" (Managers) มานานแล้ว และพบว่าบุคคลทั้งสองกลุ่มนี้มีความแตกต่างกันหลายด้านเช่น แรงจูงใจ ความเป็นมา วิธีคิด และการปฏิบัติงาน ดังที่นักศึกษาวิชัยสรุปไว้ดังต่อไปนี้ เบนนิส และ นานัส (Bennis and Nanus, 1985 : 21) ได้สรุปว่า

"ผู้จัดการคือ บุคคลที่ทำงานสำเร็จ ส่วนผู้นำคือ บุคคลที่做事情ต่าง ๆ ให้ถูก

managers are people who do things right

and leaders are people who do the right things"

หมายความว่า ผู้จัดการ คือ บุคคลที่สนใจแต่จะหาวิธีการทำงานที่ได้รับความนิยมให้สำเร็จ โดยไม่ได้ให้ความสนใจสิ่งอื่นใดต่างจาก ผู้นำ ที่จะต้องพิจารณาความถูกต้องของงาน รวมทั้งผลกระทบต่อบุคลากรและองค์กร ก่อนที่จะดำเนินการให้เกิดผลดีที่สุดในที่สุด

ความแตกต่างระหว่างผู้นำกับผู้จัดการ

www.themegallery.com

รอบบินส์ (Robbins, 1989 : 303) ได้อ้างถึงการศึกษาของซาเลสนิค (Zalesnik, 1986 : 54) และสรุปความแตกต่างของบุคคลสองกลุ่มไว้ดังนี้

1. **ผู้จัดการ** มีแนวโน้มที่จะยอมรับและปฏิบัติตามเป้าหมายขององค์กร โดยไม่เอาความรู้สึกส่วนตัวไปพิจารณา หรือเกี่ยวข้องด้วย ในขณะที่ **ผู้นำ** จะเอาความรู้สึกส่วนตัวมาพิจารณาเป้าหมายขององค์กรก่อนที่จะปฏิบัติตาม

ความแตกต่างระหว่างผู้นำกับผู้จัดการ

www.themegallery.com

- ผู้จัดการ** จะมองการทำงานว่าเป็นกระบวนการความสามารถ ที่ประกอบไปด้วยคนและความคิดเห็นต่าง ๆ เพื่อสร้างสรรค์วิธีการทำงานและตัดสินใจที่ดีที่สุด ในขณะที่ **ผู้นำ** ทำงานในตำแหน่งที่มีความเสี่ยงสูง ต้องพยายามไม่ใช้อารมณ์เพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงและอันตราย ที่อาจจะเกิดกับตนเอง โดยเฉพาะผู้นำที่อยู่ในตำแหน่งที่มีโอกาส และสิ่งตอบแทนค่อนข้างสูง

ความแตกต่างระหว่างผู้นำกับผู้จัดการ

www.themegallery.com

3. **ผู้จัดการ** ชอบที่จะทำงานร่วมกับบุคคลอื่นมากกว่าการทำงานใด ๆ ด้วยตนเอง คนเดียว เพราะไม่ต้องการมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับงานนั้น ผู้จัดการจะมีความสัมพันธ์เฉพาะกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกันในกระบวนการทำงานหรือกระบวนการตัดสินใจต่างกับ **ผู้นำ** ที่งานมักจะเกี่ยวข้องกับความคิดมากกว่าคน แต่ถ้ามีความสัมพันธ์กับบุคคลต่าง ๆ ก็จะมีโดยสามัญสำนึก และพยายามจะเข้าใจความรู้สึกและความต้องการของบุคคลเหล่านั้นด้วย

ความแตกต่างระหว่างผู้นำกับผู้จัดการ

www.themegallery.com

4. **ผู้จัดการ** ต้องการคำสั่งหรือคำชี้แนะที่ชัดเจน เมื่อต้องเผชิญกับการตัดสินใจ หรือ เหตุการณ์ที่จะมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นจำนวนมาก ในขณะที่ **ผู้นำ** มีแนวโน้มที่จะตัดสินใจ ได้ โดยไม่หวั่งกังวลว่าจะกระทบต่อบุคคลรอบข้างมากนัก

ความแตกต่างระหว่างผู้นำกับผู้จัดการ

www.themegallery.com

แฮนสัน (Hanson, 1985 : 178) ได้กล่าวว่า คำว่า ผู้นำ (Leader) **ผู้จัดการ (Manger)** และ **ผู้บริหาร (Administrator)** ได้มีการใช้แทนกันตลอดเวลา แม้ว่าจะยอมรับว่ามีความแตกต่าง ผู้จัดการและผู้บริหารค่อนข้างจะมีความหมายใกล้เคียงกัน แม้ว่าในอดีตที่ผ่านมา **ผู้จัดการดูจะมีอำนาจในการตัดสินใจมากกว่าผู้บริหาร** ซึ่งมักปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ที่เป็นงานประจำมากกว่า

ความแตกต่างระหว่างผู้นำกับผู้จัดการ

www.themegallery.com

ผู้นำ ต้องเป็นผู้กำหนดทิศทางขององค์กรว่าจะไปทิศทางใด และจะต้องใช้ความสามารถในการชักจูง ทำให้ผู้ตามประพฤติปฏิบัติไปในทิศทางที่ต้องการจนประสบความสำเร็จ ในขณะที่ **ผู้จัดการ** เพียงแต่ให้ความสนใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เช่น การว่าจ้าง การประเมินบุคลากรการจัดสรรทรัพยากรการตั้งกฎเกณฑ์เพื่อให้ทุกคนปฏิบัติงานและอื่น ๆ จนประสบความสำเร็จ สรุปว่ามุ่งสนใจปฏิบัติงานประจำที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุดเท่านั้น

ความหมายของภาวะผู้นำ (Leadership)

www.themegallery.com

3. ความหมายของภาวะผู้นำ

ความหมายของภาวะผู้นำ

ความหมายของภาวะผู้นำ 1

ภาวะผู้นำ (Leadership) หรือ ความเป็นผู้นำ ซึ่งหมายถึง

ความสามารถในการนำ (The American Heritage Dictionary,

1985 : 719) จึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับความสำเร็จของผู้นำ ภาวะผู้นำ

ได้รับความสนใจ และมีการศึกษามาเป็นเวลานานแล้ว เพื่อให้รู้ว่าอะไร

เป็นองค์ประกอบที่ จะช่วยให้ผู้นำมีความสามารถในการนำ หรือมี

ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพ

ความหมายของภาวะผู้นำ 2

การศึกษานั้นได้ศึกษาตั้งแต่คุณลักษณะ (*Traits*) ของผู้นำ อำนาจ (*Power*) ของผู้นำ พฤติกรรม (*Behavior*) ของผู้นำแบบต่าง ๆ และอื่น ๆ ในปัจจุบันนี้ ก็ยังมีการศึกษาภาวะผู้นำอยู่ตลอดเวลา และพยายามจะหาภาวะผู้นำที่มี ประสิทธิภาพในแต่ละองค์การและใน สถานการณ์ต่าง ๆ กัน

ความหมายของภาวะผู้นำ 3

ความหมายของภาวะผู้นำ ได้มีผู้ให้ความหมายของภาวะผู้นำไว้หลากหลายและแตกต่างกัน ซึ่ง ยูคัล (Yukl, 1989 : 3) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่ความหมายของภาวะผู้นำมีหลากหลายและแตกต่างกัน ก็เนื่องจากขอบเขตเนื้อหาและความสนใจในภาวะผู้นำ ในการศึกษาของนักวิจัยแตกต่างกัน ในที่นี้จึงขอนำเสนอให้ศึกษาดังต่อไปนี้

ความหมายของภาวะผู้นำ 4

๐ **ภาวะผู้นำ** คือความริเริ่มและชำระไว้ซึ่งโครงสร้างของ
ความคาดหวังและความสัมพันธ์ระหว่างกันของสมาชิกของ
กลุ่ม (Stogdill, 1974:411)

ความหมายของภาวะผู้นำ 5

๐ **ภาวะผู้นำ** คือความสามารถที่จะชี้แนะ สั่งการ หรืออำนวยความสะดวก หรือมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้อื่นเพื่อให้มุ่งไปสู่จุดหมายที่กำหนดไว้ (McFarland, 1979:303)

ความหมายของภาวะผู้นำ 6

๐ **ภาวะผู้นำ** คือ ศิลปะในการชี้แนะลูกน้อง หรือผู้ร่วมงานให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความกระตือรือร้นและเต็มใจ

(Schwartz, 1980:491)

ความหมายของภาวะผู้นำ 7

ภาวะผู้นำ เป็นกระบวนการที่บุคคลใช้อิทธิพลต่อกลุ่ม
เพื่อให้บรรลุความต้องการของกลุ่ม หรือจุดมุ่งหมายของ
องค์กร (Mitchell and Larson, Jr., 1987:435)

ความหมายของภาวะผู้นำ 8

๐ **ภาวะผู้นำ** เป็นเรื่องของศิลปะของการใช้อิทธิพลหรือกระบวนการใช้อิทธิพลต่อบุคคลอื่น เพื่อให้เขามีความเต็มใจและกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานจนประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของกลุ่ม (Koontz and Weihrich, 1988:437)

ความหมายของภาวะผู้นำ 9

๐ **ภาวะผู้นำ** เป็นความสามารถในการใช้อิทธิพลต่อกลุ่ม เพื่อให้ประสบความสำเร็จตาม เป้าหมายหมายที่ตั้งไว้
(Robbins, 1989:302)

ความหมายของภาวะผู้นำ 10

๑ **ภาวะผู้นำ** เป็นกระบวนการของการชี้แนะและอิทธิพล
ต่อกิจกรรมต่างๆ ของสมาชิกของกลุ่ม
(Stoner and Freeman, 1989:459)

ความหมายของภาวะผู้นำ 11

๑ **ภาวะผู้นำ** เป็นกระบวนการที่บุคคลหนึ่ง(ผู้นำ)ใช้ อิทธิพลและอำนาจของตนกระตุ้นชี้้นำให้บุคคลอื่น (ผู้ตาม) มีความกระตือรือร้น เต็มใจทำในสิ่งที่เขาต้องการ โดยมีเป้าหมายขององค์การเป็นจุดหมายปลายทาง (พยอม วงศ์สารศรี, 2534:196)

ความหมายของภาวะผู้นำ 12

จากการวิเคราะห์ความหมายของ **ภาวะผู้นำ** ข้างต้น จะเห็นได้ว่า แนวคิดส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับกลุ่มคน และสมาชิกของกลุ่มมีความสัมพันธ์ภายในต่อกันอย่างสม่ำเสมอ ในการนี้จะมีสมาชิกคนใดคนหนึ่งหรือมากกว่าถูกกำหนดหรือยอมรับให้เป็น **ผู้นำ (Leader)** เนื่องจากมีความแตกต่างในด้านต่าง ๆ จากบุคคลอื่น ๆ ของกลุ่ม ซึ่งถือว่าเป็น **ผู้ตาม (Followers)** หรือผู้ใต้บังคับบัญชา หรือลูกน้อง (*Subordinates*) หรือผู้ปฏิบัติ

ความหมายของภาวะผู้นำ 13

สำหรับความหมายของ **ภาวะผู้นำ** เกือบทั้งหมดจะเกี่ยวข้องกับการใช้
อิทธิพล ซึ่งส่วนมากจะเป็นผู้นำ (Leader) พยายามจะมีอิทธิพลต่อผู้ตาม
(Followers) ในกลุ่มหรือบุคคลอื่น ๆ เพื่อให้มีทัศนคติ พฤติกรรม และอื่น ๆ ไป
ในทิศทางที่ทำให้จุดมุ่งหมายของกลุ่มหรือองค์การประสบความสำเร็จ ดังนั้น
จึงสรุปได้ว่า **ภาวะผู้นำ (Leadership)** คือกระบวนการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง
หรือมากกว่า พยายามใช้อิทธิพลของตนหรือกลุ่มตน กระตุ้น ชี้นำ ผลักดัน ให้
บุคคลอื่น หรือกลุ่ม บุคคลอื่น มีความเต็มใจ และกระตือรือร้นในการทำสิ่งต่าง ๆ
ตามต้องการ โดยมีความสำเร็จของกลุ่ม หรือองค์การเป็นเป้าหมาย

แนวคิดอื่น ๆ เกี่ยวกับภาวะผู้นำ 14

แนวคิดอื่นๆ เกี่ยวกับภาวะผู้นำ

ในเรื่องของแนวคิดที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำ ยังมีแนวคิดอื่น ๆ ที่น่าสนใจ เช่น ภาวะผู้นำตนเอง (Self-Leadership) แนวคิดภาวะผู้นำตนเองมีพื้นฐานอ้างอิงมาจากแนวคิด **“ตนเป็นผู้นำตนเอง”** (Self leading the self) (Manz,1986) การนำตนเองของบุคคลประกอบด้วย

- 1.1) การเริ่มต้นด้วยตนเอง (Self-starter)
- 1.2) การกำหนดทิศทางและการจูงใจด้วยตนเอง (Self-direction and motivation)
- 1.3) การให้รางวัลผลความสำเร็จส่วนตัว (rewarding personal accomplishment)
- 1.4) การติดตามตรวจสอบหาสาเหตุของความล้มเหลว (chastising personal failure)

แนวคิดอื่น ๆ เกี่ยวกับภาวะผู้นำ 15

จากแนวคิดดังกล่าว มานซ์ และซิมส์ (Manz and Sims, 1991)

ได้เสนอบทบาทผู้นำในศตวรรษที่ 21 ภายใต้แนวคิดที่เรียกว่า

“ภาวะผู้นำชั้นยอด” (Super Leadership)

โดยให้นิยามของผู้นำแบบดังกล่าวว่า

“ผู้นำสุดยอด คือ ผู้นำคนอื่นเพื่อให้เขาสามารถนำตนเอง”

(Leading others to lead themselves)

แนวคิดอื่น ๆ เกี่ยวกับภาวะผู้นำ 16

นอกจากนี้ยังมีแนวคิดที่เป็น **มโนทัศน์** เกี่ยวกับภาวะผู้นำที่ควรแก่
การสนใจเพิ่มเติมจากที่กล่าวมาแล้ว ได้แก่

ภาวะผู้นำแบบทีมงาน (Team Leadership)

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ (Strategic Leadership)

และภาวะผู้นำเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Leadership) เป็นต้น

4. ลักษณะภาวะผู้นำ

LOGO

4. ลักษณะของผู้นำ

Saruthipong Bhuwatvaranon 5120130105

ลักษณะภาวะผู้นำ

LOGO

ลักษณะภาวะผู้นำ

ผู้นำเป็นกระบวนการของการใช้อิทธิพล

มีระดับความถูกต้องของการใช้อิทธิพล

มีความสำเร็จของจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

LOGO

5. ประสิทธิภาพของผู้นำ

Saruthipong Bhuwatvaranon 5120130105

ประสิทธิภาพของภาวะผู้นำ

Outcome

Attitude of Followers

Quality of Group Process

6. วิธีการศึกษาภาวะผู้นำ

วิธีการศึกษาภาวะผู้นำ 1

การศึกษาภาวะผู้นำได้กระทำกันมานานแล้ว และมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำจำนวนมาก อย่างไรก็ตามในการศึกษาเหล่านั้น จะมีแนวทางการศึกษาไม่แตกต่างกันนัก

ดังที่ ยูคัล (Yukl, 1989 : 7-8) ได้สรุปแนวทางการศึกษาภาวะผู้นำของงานวิจัยได้เป็น 4 แนวทาง ดังต่อไปนี้คือ

1. ศึกษาอำนาจ-อิทธิพล (Power-Influence Approach) ของผู้นำ
2. ศึกษาคุณลักษณะ (Trait Approach) ของผู้นำ
3. ศึกษาพฤติกรรม (Behavior Approach) ของผู้นำ
4. ศึกษาสถานการณ์ (Situational Approach) ของผู้นำ

วิธีการศึกษาภาวะผู้นำ 2

1. อำนาจ-อิทธิพล (Power-Influence Approach) การศึกษา

ประสิทธิภาพของ ภาวะผู้นำจากอำนาจ-อิทธิพลของผู้นำ ส่วนใหญ่จะ
เน้นหรือพิจารณาที่ขนาด ชนิดและการใช้อำนาจ ของผู้นำ ดังที่ยอมรับ
กันแล้วว่าอำนาจเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้นำ เพราะนอกจากจะทำให้มี
อิทธิพลต่อ ลูกน้องแล้ว ยังสามารถมีอิทธิพลต่อเพื่อนผู้นำในระดับ
เดียวกันต่อผู้บังคับบัญชาในระดับสูง รวมทั้ง บุคคลภายนอกหน่วยงาน
และองค์กรได้

วิธีการศึกษาภาวะผู้นำ 3

ในการศึกษาวิจัยชนิดนี้ นักวิจัยจะมีคำถามที่ต้องการ คำตอบอยู่หลายคำถาม ได้แก่

- (1) อะไรคือแหล่งของอำนาจผู้นำ ลักษณะเฉพาะใดของผู้นำ และ ในสถานการณ์เช่นไรที่ทำให้ผู้นำมีอำนาจ
- (2) ทิศทางการเพิ่มและลดอำนาจของผู้นำจากกระบวนการ การแลกเปลี่ยน อิทธิพลเป็นอย่างไร นอกจากนี้ การที่ต้องวิเคราะห์อำนาจของผู้นำพร้อม ๆ กับการวิเคราะห์อำนาจของหน่วยงานและกลุ่มคน ทำให้การประเมินประสิทธิภาพของภาวะผู้นำมุ่ง เน้นไปที่ความสามารถในการปรับตัวขององค์การต่อสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนไป อันเนื่องมาจากใช้ กลยุทธ์อิทธิพลของผู้นำ

วิธีการศึกษาภาวะผู้นำ 4

2. พฤติกรรม (Behavior Approach) การศึกษาประสิทธิภาพของภาวะผู้นำจาก พฤติกรรมหรือแบบของผู้นำนั้นมักจะมุ่งไปที่ พฤติกรรมอะไรบ้างของผู้นำที่ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ต่างๆหรือผู้นำทำอะไรบ้างในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้นำ

3. คุณลักษณะ (Trait Approach) การศึกษาวิจัยแบบนี้จะ มุ่งเน้นไปที่คุณลักษณะเฉพาะ ของผู้นำซึ่งในอดีตที่ผ่านมาเชื่อ ว่าผู้นำที่ประสบความสำเร็จจะมีคุณสมบัติพิเศษเหนือกว่าผู้ ตาม เช่น การทำงานไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย การสามารถหยั่งรู้ใจ คนได้ การคาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้าได้ แม่นยำอย่างน่า มหัศจรรย์ และมีพรสวรรค์ในการชักจูงคนได้อย่างเหลือเชื่อ

วิธีการศึกษาภาวะผู้นำ 6

การศึกษาคุณลักษณะ ของผู้นำได้มีมากในระหว่าง ค.ศ.1930 - 1940
แต่ก็ไม่มีงานวิจัยใดยืนยันได้ว่าคุณลักษณะของ ผู้นำแต่ละคุณลักษณะมี
ความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จของผู้นำได้อย่างไร จึงทำให้นักวิจัยให้
ความ สนใจในคุณลักษณะของผู้นำน้อยลงตามลำดับ อย่างไรก็ตามได้มี
ความพยายามที่จะศึกษาว่าคุณลักษณะ ของผู้นำชนิดที่จำเป็นสำหรับ
งานของผู้นำแต่ละประเภทอย่างไร และในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน
คุณลักษณะใดที่จะช่วยให้ผู้นำประสบความสำเร็จได้

วิธีการศึกษาภาวะผู้นำ 7

4. สถานการณ์ (Situation Approach) การศึกษาวิจัยสถานการณ์ที่มีผลต่อ ประสิทธิภาพของภาวะผู้นำนั้น จะมุ่งเน้นศึกษาสถานการณ์ที่สำคัญ ๆ เช่น อำนาจหน้าที่ และความ มั่นคงของผู้นำ ลักษณะงานของผู้นำ ความสามารถและแรงจูงใจของผู้ตาม สภาพแวดล้อมภายนอก ความคาดหวังและข้อเรียกร้องต่าง ๆ เกี่ยวกับงานของลูกน้อง เพื่อนร่วมงาน และบุคคลภายนอก องค์กร

วิธีการศึกษาภาวะผู้นำ 8

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสถานการณ์นี้ แยกออกได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ โดยกลุ่มแรก จะมุ่ง เน้นว่าสถานการณ์ใดที่จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมแต่ละพฤติกรรมของผู้นำ อย่างไร ดังนั้น การวิจัย ประเภทนี้จึงต้องศึกษาว่าพฤติกรรมการบริหารงานของผู้นำต่างองค์กร ต่างระดับ เหมือนหรือ แตกต่างกันอย่างไร สำหรับกลุ่มที่สอง มุ่งที่จะศึกษาว่า สถานการณ์ลักษณะใด จะมีส่วนทำให้พฤติกรรมหรือแบบของผู้นำ รวมทั้งคุณลักษณะของผู้นำมีผลต่อ ประสิทธิภาพของภาวะผู้นำ เพราะนักวิจัยกลุ่มนี้มี พื้นฐานความคิดที่ว่าพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง ไม่เหมาะสำหรับทุกสถานการณ์ หรือประสิทธิภาพ ของผู้นำขึ้นอยู่กับความสามารถในการปรับพฤติกรรมให้ เป็นไปตามการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ หรือเหมาะสมกับสถานการณ์

Thank You!